

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Podczas kampanii wyborczej partie polityczne rywalizują o głosy odwołując się do zróżnicowanych argumentów. Przedstawiają swoje stanowiska dotyczące wybranych tematów i składają obietnice wprowadzenia określonych zmian. Próbują także przekonać wyborców, że to ich kandydaci mają szereg pozytywnych cech: są uczciwi, kompetentni, partia, którą reprezentują, jest zwartą siłą polityczną, a ich przywódców cechuje charyzma. Wiele uwagi poświęca się także krytyce przeciwników politycznych, którzy powinni uchodzić za niekompetentnych, zdeorganizowanych i nieuczciwych. W świetle tych faktów, celem niniejszego projektu jest zbadanie, od czego zależy kształt kampanii wyborczych w krajach europejskich na początku dwudziestego pierwszego wieku, gdy idzie o odwołania do pozaprogramowych cech rywalizujących podmiotów, tzn. którzy kandydaci, kiedy i dlaczego mówią więcej o programie, a w jakich okolicznościach koncentrują się na cechach pozaprogramowych.

Przyjmuję, że arsenał stosowanych w kampanii środków zależy może od szeregu czynników: ukierunkowania przekazu, cech partii, która prowadzi kampanię, charakterystyki elektoratu, do którego się zwraca oraz kontekstów społecznego i gospodarczego, w których prowadzona jest kampania wyborcza. Dotychczasowe badania związane z tą tematyką albo miały bardzo ograniczony zasięg geograficzny albo dotyczyły wyłącznie czynników wpływających na występowanie kampanii negatywnej.

W czasie realizacji projektu zweryfikowane zostaną hipotezy dotyczące między innymi wpływu faktu wcześniejszego uczestnictwa w rządach, wieku partii, politycznego wyrobienia elektoratu, rodzajów więzi między elektoratem a partiami politycznymi oraz dziedzictwa niedemokratycznej przeszłości danego kraju w kontekście stylu prowadzenia kampanii wyborczej. Analizy zostaną przeprowadzone metodami ilościowymi na materiale obejmującym zakodowane na podstawie artykułów prasowych informacje dotyczące zachowania partii politycznych podczas kampanii wyborczej oraz dane o zawartości ich programów przedwyborczych.

Podjęcie tak nakreślonego zagadnienia badawczego wynika z potrzeby studiowania kampanii wyborczych jako okresu, który ma ogromny wpływ na decyzje podejmowane przez obywateli przy urnach w dniu wyborów. Decyzje te mają kluczowe znaczenie dla organizacji państwa i jakości naszego życia. Jeżeli w trakcie kampanii wiele uwagi poświęca się kwestiom wizerunkowym, chwając własne cechy osobiste i krytykując te przeciwników, to mało miejsca pozostaje na debatę o programie i porównanie obietnic, które składają poszczególne ugrupowania. Z drugiej jednak strony wybór polityków cechujących się kompetencją czy uczciwością to niezbędny warunek tego, sprawy kraju szły w dobrym kierunku. Z tego względu rozstrzygnięcie, czy znaczenie pozaprogramowych charakterystyk partii politycznych i kandydatów w kampanii wyborczej zależy od cech partii i jej sukcesów, czy też jest próbą wykorzystywania słabości poznawczej elektoratu, albo czy może wynika z dziedzictwa przeszłości, jest ważnym zadaniem dla badacza zjawisk politycznych.